DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

6. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

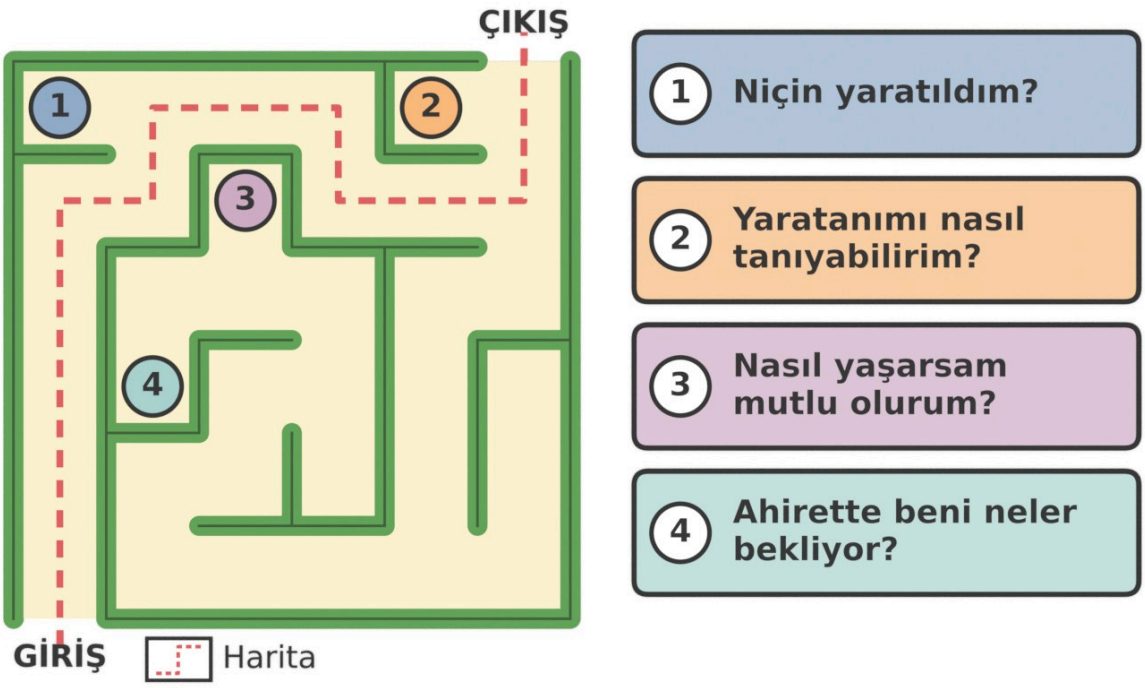
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 4 · 2. SÜRÜM

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

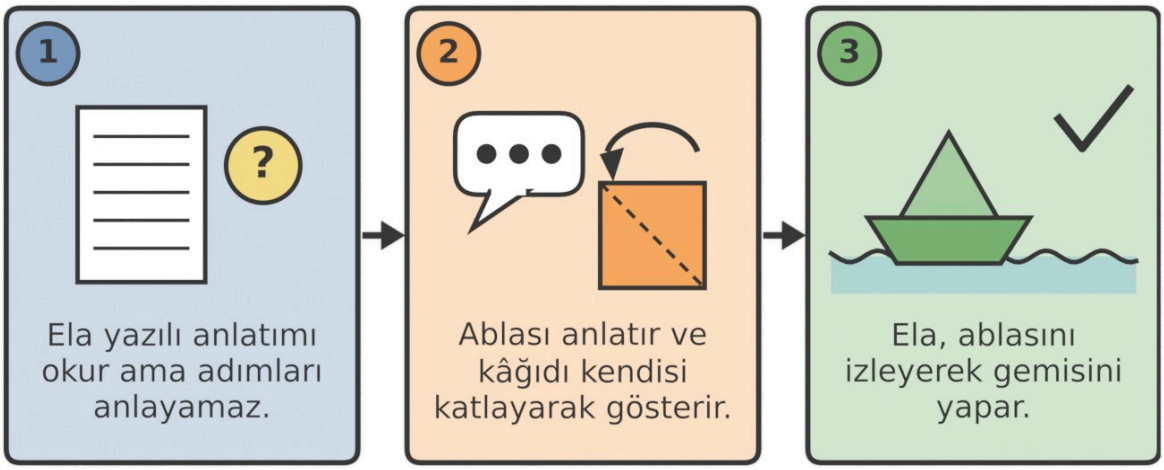
1. Altıncı sınıf öğrencileri, okul gezisinde bir çiftlikteki mısır labirentine girer. Labirentin çıkmaz yollarında birer soru kartı asılıdır. Öğrenciler her yol ayrımında tartışır: Kimi “Sağdan gidelim!”, kimi “Hayır, soldan!” der. Birçok grup çıkmaz yollara girip kartlardaki sorularla karşılaşır. Girişte labirentin haritasını alan Arda’nın grubu ise çıkışa kolayca ulaşır. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

1.1. Kartlardaki sorular, insanın yalnızca aklını kullanarak kesin cevabını bulmakta zorlanabileceği sorulardır. Öğrencilerin yol ayrımlarındaki tartışmasından yola çıkarak bunun sebebini açıklayınız. (5 puan)

1.2. Gezinin sonunda Arda, “Vahiy, hayat yolculuğunda bu harita gibidir.” der. Bu benzetmeyi değerlendirerek Allah’ın (cc) vahiy göndermesinin amacını açıklayınız. (5 puan)

2. Ela, internetteki yazılı bir anlatımla kâğıttan gemi yapmaya çalışır ama adımları gözünde canlandıramaz. Onu iyi tanıyan ablası adımları Ela'nın bildiği örneklerle anlatır, kâğıdı da kendisi katlar. Ela, ablasını izleyerek gemisini tamamlar. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

I. "Andolsun, size kendi içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere karşı da çok şefkatli ve merhametlidir." (Tevbe suresi 128. ayet)

II. "Andolsun, Allah'ın Resulü'nde sizin için Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır." (Ahzab suresi 21. ayet)

2.1. I numaralı ayetteki "kendi içinizden" ifadesini dikkate alınız. Peygamberlerin insanlar arasından seçilmesinin vahyin anlaşılmasına ve uygulanmasına katkısını Ela'nın yaşadıklarıyla karşılaştırarak açıklayınız. (6 puan)

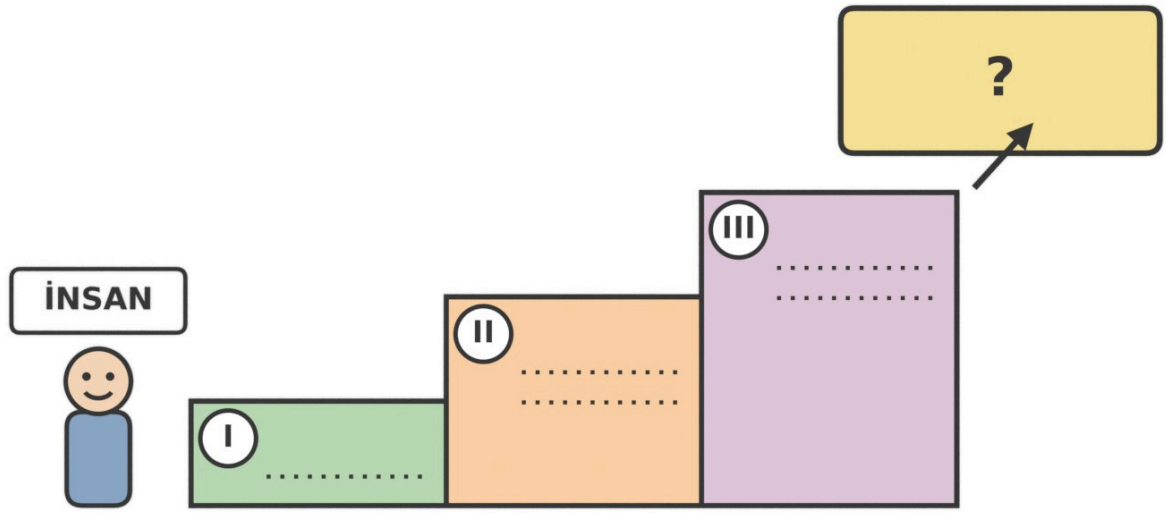
2.2. II numaralı ayetten hareketle Hz. Peygamber'in ibadetleri yaparak göstermesinin Müslümanlara sağladığı kolaylığı oruç, hac, zekât ya da kurban ibadetlerinden biriyle örneklendiriniz. (6 puan)

3. Asel, ağabeyine "Allah (cc) insanlara niçin vahiy göndermiştir?" diye sorar. Ağabeyi ona iki ayet meali ile bir hadis okur ve bir merdiven çizer: "Her metinden çıkardığın mesajı aynı numaralı basamağa yaz." (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

I. "Allah'a itaat edin, Resul'e de itaat edin ve (kötülüklerden) sakının. Eğer (itaatten) yüz çevirirseniz bilin ki Resul'ümüzün vazifesi apaçık duyurmak ve bildirmektir." (Maide suresi 92. ayet)

II. "Sana kitabı, özellikle ayrılığa düştükleri konuda onları aydınlatman için ve inanan bir topluluğa rehber ve rahmet olsun diye indirdik." (Nahl suresi 64. ayet)

III. "… Her kim doğru yolu Allah'ın kitabından başkasında ararsa yanlış yola sapar. O, Allah'ın sağlam ipidir ve hikmet dolu sözleridir. O, dosdoğru yoldur..." (Tirmizi, "Fedâilü'l-Kur'ân", 14)

3.1. Basamaklara, aynı numaralı metinden vahyin gönderiliş amacıyla ilgili çıkarılabilecek birer mesaj yazınız. (9 puan)

3.2. II numaralı ayet mealindeki "ayrılığa düştükleri konuda onları aydınlatman için" ifadesini açıklayınız. (5 puan)

3.3. Merdivenin en üstündeki kutuya, vahyin insanları ulaştırmak istediği sonucu yazınız. Basamaklardaki mesajların insanı bu sonuca nasıl ulaştırdığını açıklayınız. (6 puan)

4. Bilgi ve zekâ oyunları kulübünde Tuana ile arkadaşları "Kitabı Bul" oyunu oynar. Masadaki dört zarfın her birinin üzerinde bir ilahi kitapla ve bu kitabın gönderildiği peygamberle ilgili iki ipucu yazılıdır. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

4.1. Her zarftaki ipuçlarına göre ilahi kitabın adını ve gönderildiği peygamberi yazınız. (8 puan)

4.2. Tuana, zarfları kitapların gönderiliş sırasına göre dizmek istemektedir. Zarfların harflerini bu sıraya göre yazınız. (4 puan)

Oyunun sonunda kulüp öğretmeni şu bilgiyi verir: "Vahiy kâtipleri, Hz. Peygamber'e indirilen ayet ve sureleri çeşitli yazı malzemelerine yazan sahabilerdir. Birçok sahabi de ayetleri ezberlemiştir."

4.3. Kur'an-ı Kerim'i diğer üç ilahi kitaptan ayıran, günümüze ulaşmasıyla ilgili özelliği yazınız. Öğretmenin verdiği bilgiden yararlanarak bu özelliğin sebebini açıklayınız. (4 puan)

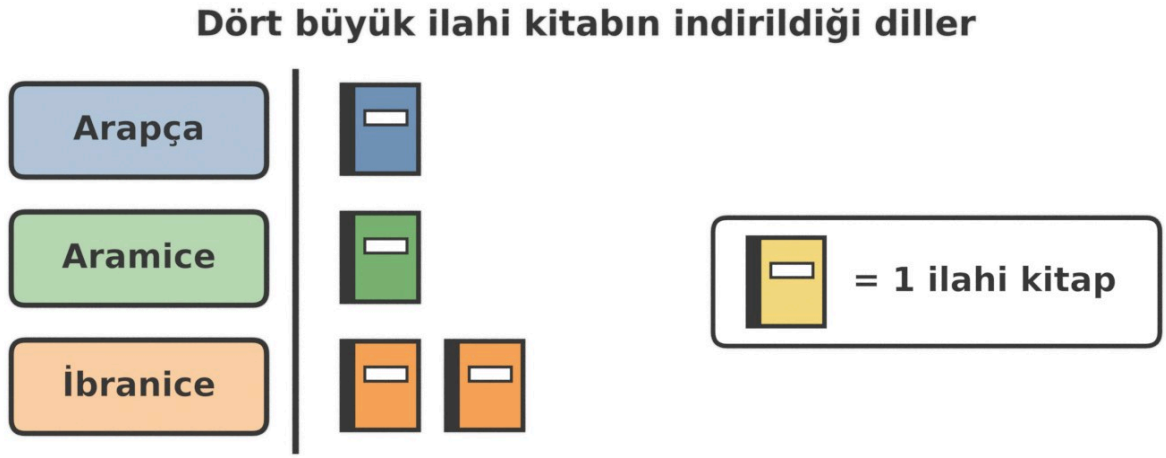
4.4. Zarflardaki kitapları peygamberlere ulaştıran meleğin adını yazınız. Bu kitaplarda ortak olarak anlatılan konulardan birini yazınız. (4 puan)

5. Mira, "İlahi Kitaplar" konulu sunumuna ders kitabından üç ayet meali ve dört büyük ilahi kitabın indirildiği dilleri gösteren bir resim grafiği koyar. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

I. "Ve Allah ona kitabı, hikmeti, Tevrat ve İncil'i öğretecek." (Al-i İmran suresi 48. ayet)

II. "Biz, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik..." (Nisa suresi 163. ayet)

III. "Biz her peygamberi, ancak kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara (Allah'ın emirlerini) iyice açıklasın..." (İbrahim suresi 4. ayet)

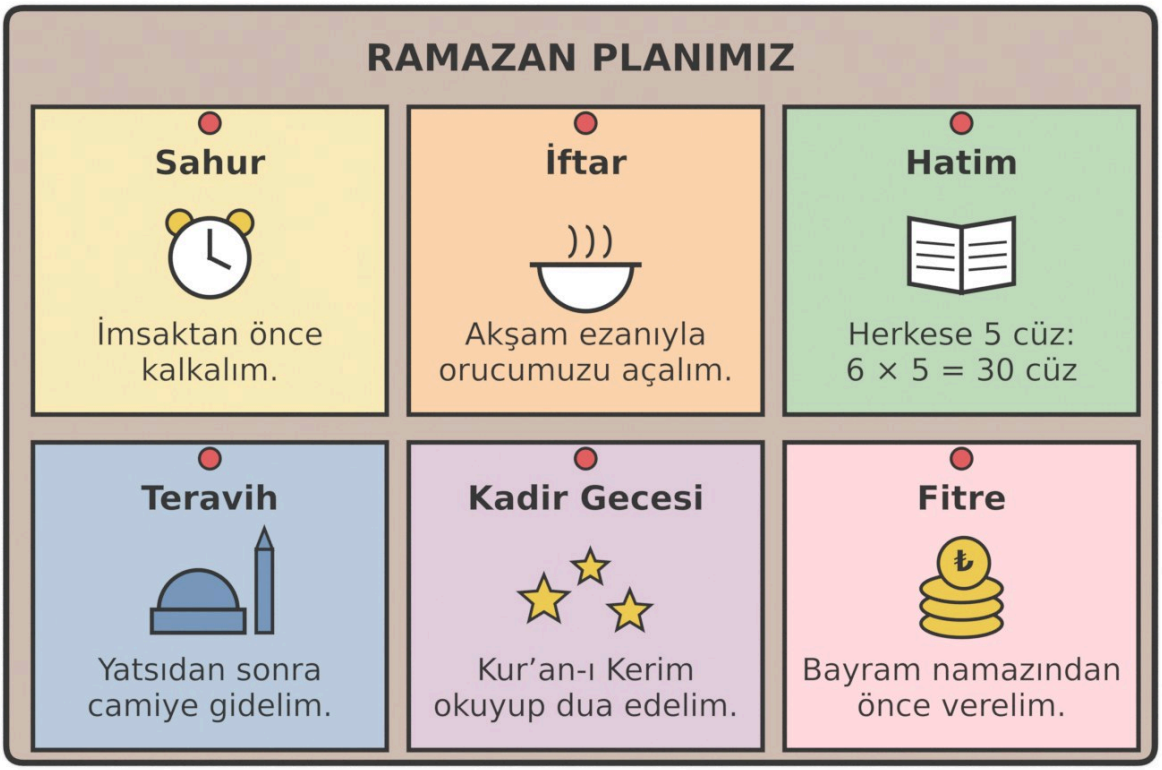
5.1. I ve II numaralı ayet meallerini karşılaştırınız. Bu meallerde ilahi kitaplarla ilgili ortak olarak vurgulanan iki özelliği yazınız. (4 puan)

5.2. III numaralı ayet mealine göre peygamberlerin kendi toplumlarının diliyle gönderilmesinin sebebi nedir? Grafikteki dil farklılığını da dikkate alarak ilahi kitapların gönderiliş amacına ilişkin bir çıkarımda bulununuz. (5 puan)

5.3. Grafiğe göre her dilde indirilen ilahi kitabı ya da kitapları yazınız. Allah'ın (cc) bazı peygamberlere gönderdiği sayfaların bu grafikte yer almamasının sebebini, bu sayfalara verilen adı da yazarak açıklayınız. (5 puan)

5.4. Sunumu izleyen bir arkadaşı Mira'ya "Kur'an-ı Kerim son ilahi kitap olduğuna göre Müslümanların önceki ilahi kitaplarla bir ilgisi kalmamıştır." der. Bu düşünceyi II numaralı ayet mealinden de yararlanarak değerlendiriniz. Değerlendirmenizde ilahi kitaplara inanmanın imanla ilişkisine de değininiz. (6 puan)

6. Ecrin'in ailesi, ramazan ayı başlamadan önce buzdolabının kapağına bir "Ramazan Planımız" panosu asar. Ailedeki altı kişinin her biri, Kur'an-ı Kerim'in otuz cüzünden beşini ramazan boyunca okumayı üstlenir; böylece ramazan bitmeden Kur'an-ı Kerim hatmedilecektir. Ecrin'in dedesi, Hz. Muhammed'in (sav) ramazan ayında ashabıyla birlikte Kur'an-ı Kerim'i daha fazla okuduğunu anlatır. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

"Kim Allah'a inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır." (Buhari, "İman", 28)

6.1. Panodaki notlardan ramazan ayının "oruç ayı" olduğunu gösteren birini ve "Kur'an ayı" olduğunu gösteren birini seçiniz. Seçimlerinizin sebebini açıklayınız. (6 puan)

6.2. Ailenin hatim planının, dedenin anlattığı bilgiyle nasıl örtüştüğünü açıklayınız. (6 puan)

6.3. Ecrin'in ağabeyi Mert, "Ramazanda oruç tutmam yeterli, benim cüzlerimi başkası okusun." der. Mert'in düşüncesini hadis ile ramazanın hem oruç hem de Kur'an ayı olması açısından değerlendiriniz. Mert'e ramazanı Kur'an ayı olarak da yaşaması için bir öneride bulununuz. (6 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
2	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
3	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
4	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
5	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
6	DKAB.6.2.1. Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme

PUANLAMA TABLOSU						
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**TOPLAM**
10	*12*	*20*	*20*	*20*	*18*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 4** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 6. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kâğıt, aynı senaryonun 2. sürümüdür: öğrenme çıktıları, soru sayısı ve puanlar 1. sürümle aynı, sorular farklıdır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. Doğru cevap:

- 1.1 **(5 puan)**: Labirentin içindeki kişinin yalnızca önündeki yolu görebilmesi gibi insanın da yalnızca aklını kullanarak her şeyi anlayamayabileceğini belirtme **(3 puan)**. Benzetme kurmadan kökteki ifadeyi tekrar eden cevaba bu ölçütten 1 puan verilir. Yol ayrımında herkesin farklı bir yolu göstermesi gibi bu soruların cevaplarının da kişiden kişiye değişebileceğini belirtme **(2 puan)**. Vahiy 1.2'de puanlandığı için vahyi de yazan cevaba bu maddede ek puan verilmez.
- 1.2 **(5 puan)**: Haritanın grubu çıkmaz yollara girmeden çıkışa ulaştırması gibi vahyin de insanlara hayatta doğru yolu gösterdiğini belirtme **(2 puan)**. Vahyin gönderiliş amacının insanları doğru yola yönlendirmek olduğunu; vahiy sayesinde insanların niçin yaratıldıklarını, Rablerini ve nasıl yaşamaları gerektiğini öğrenerek hayatın anlamını daha iyi kavradığını açıklama **(3 puan)**. Vahyin insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak için gönderildiğini ekleyen cevaplar da kabul edilir.

Örnek doğru cevap:

1.1. Labirentte her yol ayrımında öğrenciler farklı yolları göstermiş, birçoğu çıkmaz yollara girmiştir. Çünkü labirentin içindeki kişi yalnızca önündeki yolu görebilir. "Niçin yaratıldım?", "Ahirette beni neler bekliyor?" gibi soruların cevapları da kişiden kişiye değişebilir. İnsan yalnızca aklıyla bu soruların kesin cevabını bulamayabilir.

1.2. Harita, Arda'nın grubunu çıkmaz yollara sokmadan çıkışa ulaştırmıştır. Vahiy de insanlara hayatta doğru yolu gösterir. Allah'ın vahiy göndermesinin amacı, insanları doğru yola yönlendirmektir. Vahiy sayesinde insanlar niçin yaratıldıklarını, Rablerini ve nasıl yaşamaları gerektiğini öğrenir; böylece hayatın anlamını daha iyi kavrar.

Yanlış cevap: "Bu soruların cevabını kimse bilemez." ya da "Akıl hiçbir işe yaramaz." diyen cevaplar 1.1'in ilk ölçütünden puan alamaz; Allah (cc) insana doğru ile yanlışı ayırt edebilmesi için akıl vermiştir. Vahyi yalnızca "yol bulmaya yarayan bir araç" diye açıklayan ya da benzetme ile vahyin amacı arasında ilişki kurmayan cevaplar 1.2'nin ilgili ölçütünden puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. Doğru cevap:

- 2.1 **(6 puan)**: Ela'nın gemiyi, onu iyi tanıyan ve katlamayı kendisi yapıp gösteren ablası sayesinde kolayca yaptığı gibi insanların da vahyi, aralarından seçilen ve vahyi yaşayarak gösteren peygamberler sayesinde daha kolay anlayıp uyguladığını belirtme **(3 puan)**. Peygamberlerin yaşadıkları toplumu yakından tanıdığını, insanların sıkıntılarını bildiğini, onlara düşkün ve şefkatli olduğunu, insanlarla sağlıklı iletişim kurduğunu ve vahyin daha iyi anlaşılması ve uygulanması için insanlar arasından seçildiğini açıklama **(3 puan)**. Bu özelliklerden ikisini vahyin anlaşılması ve uygulanmasıyla ilişkilendiren cevap tam puan alır.
- 2.2 **(6 puan)**: Ayete göre Hz. Peygamber'in Müslümanlar için güzel bir örnek olduğunu, Müslümanların ibadetlerin nasıl yapılacağını onu örnek alarak öğrendiğini belirtme **(3 puan)**. Oruç, hac, zekât ya da kurban ibadetlerinden biriyle örnek vererek Hz. Peygamber'in uygulamasının ibadetin nasıl yapılacağını öğrenmeyi kolaylaştırdığını açıklama **(3 puan)**. Örnek: Hz. Peygamber sahura kalkmış, iftar vakti girince hemen orucunu açmıştır; hac ibadetini yaparak göstermiştir; kurbanını kesip etini paylaştırmıştır; zekâtın hangi mallardan ve ne kadar verileceğini göstermiştir. Soruda istenmeyen namaz ya da abdest örneğiyle yapılan doğru açıklamalara bu ölçütten 1 puan verilir.

Örnek doğru cevap:

2.1. Ela, gemiyi yalnızca yazılı anlatımı okuyarak yapamamıştır. Onu iyi tanıyan ablası anlatıp kendisi katlayınca kolayca öğrenmiştir. Allah da peygamberleri insanlar arasından seçmiştir. Peygamberler yaşadıkları toplumu yakından tanır, insanların sıkıntılarını bilir ve onlara şefkatle yaklaşır. Bu yüzden vahyi insanların anlayacağı şekilde açıklamış, emirlerini kendi hayatlarında uygulayarak göstermişlerdir. Böylece insanlar vahyi daha iyi anlamış ve hayatlarında uygulayabilmiştir.

2.2. Ayette Hz. Peygamber'in bizim için güzel bir örnek olduğu bildirilmektedir. Müslümanlar ibadetleri onu örnek alarak öğrenir. Örneğin Hz. Peygamber oruç tutarken sahura kalkmış, iftar vakti girince orucunu hemen açmıştır. Müslümanlar da orucu onun gibi tutar. Böylece orucun nasıl tutulacağını kolayca öğrenirler.

Yanlış cevap: Peygamberlerin insanlar arasından seçilmesini "güçlü oldukları için" ya da "zengin oldukları için" diye açıklayan cevaplar 2.1'in ikinci ölçütünden puan alamaz. Ela'nın yaşadıklarıyla vahiy arasında ilişki kurmayan cevaplar yalnız ikinci ölçütün puanını alabilir. Ayeti yalnızca tekrar edip ibadetlerin öğrenilmesine sağladığı kolaylığı açıklamayan cevaplar 2.2'nin ikinci ölçütünden puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. Doğru cevap:

- 3.1 **(9 puan)**: Her metin için vahyin gönderiliş amacıyla ilişkili doğru bir mesaj 3 puandır (3 + 3 + 3). Mesaj, metin aynen tekrar edilerek yazılmışsa o metin için 1 puan verilir.
  - I: Vahiy, insanlara Allah'a (cc) ve peygamberine itaat etmeyi, kötülüklerden sakınmayı öğretir. Peygamber vahyi insanlara açıkça duyurur; böylece herkes görev ve sorumluluğunu öğrenir.
  - II: Vahiy (Kur'an-ı Kerim), insanların anlaşamadığı konularda doğruyu açıklar. İnananlara yol gösteren bir rehberdir ve Allah'ın (cc) insanlara merhametinin (rahmetinin) bir göstergesidir.
  - III: Vahiy (Kur'an-ı Kerim) dosdoğru yoldur; insana doğru yolu gösterir ve onu yanlış yola sapmaktan korur.
- 3.2 **(5 puan)**: İnsanların neyin doğru olduğu konusunda farklı görüşlere ayrılıp anlaşamadıklarını (ayrılığa düştüklerini), Allah'ın (cc) vahiy yoluyla bu konulardaki doğruyu açıkça bildirdiğini belirtme **(3 puan)**. Böylece insanların doğru bilgiye ulaştığını, aralarındaki ayrılıkların azalabileceğini ve birlik içinde yaşayabileceklerini açıklama **(2 puan)**. "Aydınlatmak" ifadesini "bilgilendirmek, gerçeği göstermek, açıklamak" diye yorumlayan cevaplar da kabul edilir.
- 3.3 **(6 puan)**: Kutuya "dünya ve ahiret mutluluğu" yazma ve bunun vahyin gönderiliş amacı olduğunu belirtme **(3 puan)**. "Dünyada huzur, ahirette mükâfat" gibi aynı anlama gelen ifadeler de kabul edilir; yalnız dünya ya da yalnız ahiret mutluluğunu yazan cevaba bu ölçütten 1 puan verilir. "Allah'ın rızasını kazanmak", "cennete ulaşmak" ya da "doğru yolu bulmak" gibi amacın bir yönünü veren cevaplara da bu ölçütten 1 puan verilir. Basamaklardaki mesajlardan yararlanarak açıklama **(3 puan)**: Vahiy, insanlara itaat etmeyi ve kötülüklerden sakınmayı öğreterek, anlaşmazlıklarda doğruyu göstererek ve dosdoğru yolu bildirerek onları bu mutluluğa ulaştırır. En az iki basamaktaki mesajı kullanan açıklamalar tam puan alır.

Örnek doğru cevap:

3.1. I. basamak: Vahiy, insanlara Allah'a ve peygamberine itaat etmeyi, kötülüklerden sakınmayı öğretir; peygamber de bunu insanlara açıkça bildirir. II. basamak: Vahiy, insanların anlaşamadığı konularda doğruyu açıklar ve inananlara rehberlik eder. III. basamak: Vahiy dosdoğru yoldur; ona uyan insan yanlış yola sapmaz.

3.2. İnsanlar bazen neyin doğru, neyin yanlış olduğu konusunda farklı düşüncelere ayrılır ve anlaşamaz. Allah, vahiy aracılığıyla bu konulardaki doğruyu açıkça bildirmiştir. Böylece insanlar gerçeği öğrenir, aralarındaki ayrılıklar azalır ve birlik içinde yaşayabilirler.

3.3. Kutuya "Dünya ve ahiret mutluluğu" yazılmalıdır. Allah'ın vahiy göndermesinin temel amacı, insanları doğru yola yönlendirerek onların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamaktır. Vahiy bize Allah'a ve peygamberine itaat etmeyi, kötülüklerden sakınmayı öğretir. Doğruyu yanlıştan ayırmamızı sağlar ve bize dosdoğru yolu gösterir. Bu yolda ilerleyen insan dünyada huzurlu bir hayat sürer, ahirette de mutluluğa ulaşır.

Yanlış cevap: Basamaklara metinlerle ilgisi olmayan ifadeler (ör. "Peygamberler mucize gösterir.") yazan cevaplar ilgili basamaktan puan alamaz. "Ayrılığa düşmek" ifadesini "insanların birbirinden uzaklara taşınması" gibi metinle ilgisiz biçimde açıklayan cevaplar 3.2'den puan alamaz. Kutuya yalnızca "Vahiy önemlidir." gibi bir yargı yazıp sonucu belirtmeyen cevaplar 3.3'ün ilk ölçütünden puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru cevap:

- 4.1 **(8 puan)**: Her zarf için kitap adı 1 puan, peygamber 1 puandır (4 × 2 puan). A zarfı: Zebur, Hz. Davud. B zarfı: Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed (sav). C zarfı: Tevrat, Hz. Musa. D zarfı: İncil, Hz. İsa.
- 4.2 **(4 puan)**: C, A, D, B (Tevrat, Zebur, İncil, Kur'an-ı Kerim). Doğru sırada yazılan her zarf 1 puandır. Harfler yerine kitap adlarını doğru sırayla yazan öğrenciye de tam puan verilir.
- 4.3 **(4 puan)**: Kur'an-ı Kerim'in değişmeden günümüze kadar ulaşan (kıyamete kadar da değişmeyecek olan) tek ilahi kitap olduğunu, önceki ilahi kitapların ise ilk hâliyle günümüze ulaşamadığını belirtme **(2 puan)**. Ayetlerin indirildikçe vahiy kâtipleri tarafından yazıya geçirildiğini ve birçok sahabi tarafından ezberlendiğini, böylece unutulmadan ve değiştirilmeden korunduğunu açıklama **(2 puan)**. Allah'ın (cc) Kur'an'ı koruyacağını bildirdiğini ekleyen cevaplar da kabul edilir.
- 4.4 **(4 puan)**: Meleğin adını Cebrail (as) olarak yazma 2 puan; tevhit inancı, ibadetler, helal ve haramlar, toplumsal konular, kıssalar konularından birini doğru yazma 2 puandır. Adını yazmadan yalnızca "vahiy meleği" diye yazan öğrenciye bu ölçütten 1 puan verilir.

Örnek doğru cevap:

4.1. A zarfı: Zebur, Hz. Davud'a gönderilmiştir. B zarfı: Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (sav) gönderilmiştir. C zarfı: Tevrat, Hz. Musa'ya gönderilmiştir. D zarfı: İncil, Hz. İsa'ya gönderilmiştir.

4.2. C, A, D, B.

4.3. Kur'an-ı Kerim, değişmeden günümüze ulaşan tek ilahi kitaptır. Önceki ilahi kitaplar ise ilk hâliyle günümüze ulaşamamıştır. Kur'an-ı Kerim'in ayetleri indirildikçe vahiy kâtipleri tarafından yazıya geçirilmiş, birçok sahabi tarafından da ezberlenmiştir. Bu sayede Kur'an-ı Kerim unutulmadan ve değiştirilmeden korunmuştur.

4.4. Cebrail (as). Bu kitaplarda tevhit inancı anlatılır.

Yanlış cevap: C zarfı için Zebur, A zarfı için Tevrat yazmak gibi kitapları ya da peygamberleri karıştıran cevaplar ilgili zarfın puanını alamaz. Sıralamayı B zarfıyla (Kur'an-ı Kerim) başlatan cevaplarda yalnız doğru yerdeki zarflar puan alır. Kur'an-ı Kerim'in korunmasını "çok satıldığı için" ya da "en son geldiği için" diye açıklayan cevaplar 4.3'ün ikinci ölçütünden puan alamaz. Ortak konu olarak "bilim", "spor" gibi kitapta yer almayan konular yazan cevaplar bu ölçütten puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. Doğru cevap:

- 5.1 **(4 puan)**: Ayet meallerine dayanan her doğru ortak özellik 2 puandır (2 + 2). Kabul edilen özellikler: İlahi kitaplar Allah (cc) tarafından gönderilir ("Allah ... öğretecek", "vahyettik" ifadeleri). İlahi kitaplar vahiy yoluyla peygamberlere gönderilir (bir peygambere Tevrat ve İncil'in öğretilmesi; Hz. Nuh'tan Hz. Muhammed'e (sav) kadar peygamberlere vahyedilmesi). Bütün ilahi kitapların ve vahiylerin kaynağı aynıdır. (Bu son özellik ile "Allah tarafından gönderilir" özelliği aynı sayılır ve bir kez puanlanır.)
- 5.2 **(5 puan)**: Ayete göre peygamberlerin, Allah'ın (cc) emirlerini insanlara iyice açıklamaları ve insanların bu emirleri anlamaları için kendi toplumlarının diliyle gönderildiğini belirtme **(2 puan)**. Her ilahi kitabın, gönderildiği peygamberin toplumunun diliyle indirildiği için grafikte farklı diller bulunduğunu ve ilahi kitapların, insanların Allah'ın (cc) mesajlarını anlayıp hayatlarında uygulamaları, doğru yolu bulmaları için gönderildiği çıkarımını yazma **(3 puan)**. Dünya ve ahirette mutlu olmaları için gönderildiğini ekleyen cevaplar da kabul edilir.

- 5.3 **(5 puan)**: İbranice: Tevrat ve Zebur; Aramice: İncil; Arapça: Kur'an-ı Kerim (dört kitabın tamamı doğru yerdeyse 2 puan, iki ya da üç kitap doğru yerdeyse 1 puan). Bu sayfalara suhuf denildiğini; suhufun Allah'ın (cc) dört büyük ilahi kitap dışında bazı peygamberlere (ör. Hz. Âdem, Hz. Şit, Hz. İdris, Hz. İbrahim) gönderdiği sayfalar olduğunu, dört büyük kitaptan biri olmadığı için grafikte yer almadığını açıklama **(3 puan)**.
- 5.4 **(6 puan)**: II numaralı ayete göre Hz. Muhammed'e (sav) gelen vahiy ile önceki peygamberlere gelen vahyin kaynağının aynı olduğunu, Müslümanların önceki ilahi kitapların da Allah (cc) tarafından gönderildiğine inandığını belirtme **(2 puan)**. İlahi kitaplara inanmanın imanın şartlarından olduğunu yazma **(2 puan)**. Bu nedenle Müslümanların bütün ilahi kitaplara saygı gösterdiğini ve arkadaşın düşüncesinin doğru olmadığını açıklama **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

5.1. İki ayet mealine göre de ilahi kitaplar Allah tarafından gönderilmiştir. Ayrıca ilahi kitaplar vahiy yoluyla peygamberlere verilmiştir.

5.2. Ayete göre peygamberler, Allah'ın emirlerini insanlara iyice açıklayabilmeleri ve insanlar bu emirleri anlayabilsin diye kendi toplumlarının diliyle gönderilmiştir. Grafikte farklı diller olmasının sebebi, her kitabın gönderildiği toplumun diliyle indirilmesidir. Buradan ilahi kitapların, insanların Allah'ın mesajlarını anlayıp hayatlarında uygulamaları ve doğru yolu bulmaları için gönderildiği sonucuna ulaşılır.

5.3. İbranice: Tevrat ve Zebur. Aramice: İncil. Arapça: Kur'an-ı Kerim. Allah'ın dört büyük ilahi kitap dışında bazı peygamberlere gönderdiği sayfalara suhuf denir. Hz. Âdem, Hz. Şit, Hz. İdris ve Hz. İbrahim'e suhuf gönderilmiştir. Suhuf dört büyük ilahi kitaptan biri olmadığı için grafikte yer almaz.

5.4. Bu düşünce doğru değildir. Ayette Hz. Muhammed'e vahyedildiği gibi ondan önceki peygamberlere de vahyedildiği bildirilir. Yani bütün vahiylerin kaynağı Allah'tır. Müslümanlar önceki ilahi kitapların da Allah tarafından gönderildiğine inanır, çünkü ilahi kitaplara inanmak imanın şartlarındandır. Bu nedenle Müslümanlar bütün ilahi kitaplara saygı gösterir.

Yanlış cevap: Ortak özellik olarak "Hepsi aynı dildedir." ya da "Hepsi değişmeden günümüze ulaşmıştır." gibi yanlış bilgiler 5.1'de puanlanmaz; aynı cevapta doğru yazılan özelliğin puanı verilir. Tevrat ile İncil'in ya da Zebur ile Kur'an-ı Kerim'in dillerini karıştıran cevaplar yalnız doğru yazılan kitaplar için puan alır. Suhufu "dört büyük kitaptan biri" diye açıklayan cevaplar 5.3'ün ikinci ölçütünden puan alamaz. Müslümanların yalnızca Kur'an-ı Kerim'e inandığını söyleyen cevaplar 5.4'ün ilk ölçütünden, arkadaşının düşüncesine katılan cevaplar üçüncü ölçütünden puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru cevap:

- 6.1 **(6 puan)**: Sahur ya da iftar notunu seçip ramazan ayında oruç tutmanın farz olduğunu, Müslümanların bu ayda sahura kalkıp iftarla orucunu açtığını ve bu yüzden ramazanın "oruç ayı" olarak anıldığını açıklama **(3 puan)**. Hatim ya da Kadir Gecesi notunu seçip Kur'an-ı Kerim'in ramazan ayındaki Kadir Gecesi'nde indirilmeye başlandığını ya da Müslümanların bu ayda Kur'an-ı Kerim'i daha çok okuyup hatmettiğini açıklama **(3 puan)**. Teravih ya da fitre notunu ramazana özgü bir uygulama olarak doğru açıklayan ama oruç ya da Kur'an-ı Kerim ile ilişkilendirmeyen seçimlere ilgili ölçütten 1 puan verilir. Teravih notunu ramazanda Kur'an-ı Kerim'in hatimle okunmasıyla, fitre notunu orucun tamamlanmasıyla doğru ilişkilendiren seçimler ilgili ölçütten tam puan alır.
- 6.2 **(6 puan)**: Dedenin anlattığı bilgiye göre Hz. Peygamber'in ramazan ayında ashabıyla birlikte Kur'an-ı Kerim'i daha fazla okuduğunu belirtme **(2 puan)**. Müslümanların bu uygulamayı örnek alarak ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'i daha çok okuduğunu; ailenin otuz cüzü paylaşıp birlikte okuyarak ramazan bitmeden hatim yapmasının bu örnekliğe uygun olduğunu ve ramazanın böylece Kur'an ayı olarak yaşandığını açıklama **(4 puan)**. Mukabele okunarak da ramazanda Kur'an-ı Kerim'in hatmedildiğini ekleyen cevaplar da kabul edilir.
- 6.3 **(6 puan)**: Hadise göre inanarak ve karşılığını Allah'tan (cc) bekleyerek tutulan ramazan orucunun geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olacak kadar değerli olduğunu; bununla birlikte ramazanın Kur'an ayı da olduğunu, bu ayda Kur'an-ı Kerim okumanın Hz. Peygamber'in örnekliğine uygun güzel bir davranış olduğunu, bu yüzden Mert'in ramazanı yalnızca oruçla değil Kur'an-ı Kerim'le de değerlendirmesinin daha güzel olacağını belirtme **(3 puan)**. Ramazanı Kur'an ayı olarak yaşamaya yönelik uygun bir öneri **(3 puan)**. Örnek: Cüzlerinden en az birini kendisi okumak, her gün birkaç sayfa okumak, okuduğu ayetlerin mealini de okumak, camideki mukabeleye katılmak.

Örnek doğru cevap:

6.1. Sahur notu ramazanın oruç ayı olduğunu gösterir. Ramazan ayında oruç tutmak farzdır; Müslümanlar oruç tutmak için imsaktan önce sahura kalkar. Hatim notu ise ramazanın Kur'an ayı olduğunu gösterir. Kur'an-ı Kerim ramazan ayındaki Kadir Gecesi'nde indirilmeye başlamıştır. Müslümanlar da bu ayda Kur'an-ı Kerim'i daha çok okur ve hatmeder.

6.2. Dedenin anlattığına göre Hz. Peygamber ramazan ayında ashabıyla birlikte Kur'an-ı Kerim'i daha fazla okumuştur. Müslümanlar da onu örnek alarak ramazanda Kur'an-ı Kerim'i daha çok okur. Ecrin'in ailesi de otuz cüzü aralarında paylaşıp ramazan bitmeden hatim yaparak bu güzel örneği uygulamaktadır. Böylece ramazanı Kur'an ayı olarak yaşarlar.

6.3. Hadise göre inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek tutulan ramazan orucu, geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olacak kadar değerlidir. Bu yüzden Mert'in orucu çok güzeldir. Ancak ramazan aynı zamanda Kur'an ayıdır. Hz. Peygamber de bu ayda Kur'an-ı Kerim'i daha çok okumuştur. Mert, cüzlerinden hiç değilse birini kendisi okuyabilir ve okuduğu ayetlerin mealini de inceleyebilir.

Yanlış cevap: Oruç ayı için hatim notunu, Kur'an ayı için sahur notunu seçen ya da notu seçip sebebini açıklamayan cevaplar ilgili ölçütten puan alamaz. Hz. Peygamber'in örnekliğiyle ailenin planı arasında ilişki kurmadan yalnızca "Plan güzeldir." diyen cevaplar 6.2'nin ikinci ölçütünden puan alamaz. Mert'e "Oruç tutmana da gerek yok." gibi ramazanın anlamıyla çelişen ya da ramazanla ve Kur'an-ı Kerim'le ilgisi olmayan öneriler yazan cevaplar 6.3'ün öneri ölçütünden puan alamaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.